

**LETNO POROČILO O DEJAVNOSTIH,
FINANCIRANIH IZ 8., 9., 10. IN 11. EVROPSKEGA
RAZVOJNEGA SKLADA (ERS), ZA PRORAČUNSKO
LETO 2016**

(2017/C 322/02)

Letno poročilo o dejavnostih, financiranih iz 8., 9., 10. in 11. evropskega razvojnega sklada (ERS), za proračunsko leto 2016

KAZALO

	<i>Odstavek</i>
Uvod	1–5
Kratek opis evropskih razvojnih skladov	2–5
Poglavje I – Finančno izvrševanje 8., 9., 10. in 11. evropskega razvojnega sklada	6–9
Poglavje II – Izjava Sodišča o zanesljivosti za evropske razvojne sklade	10–36
Izjava o zanesljivosti, ki jo Sodišče daje Evropskemu parlamentu in Svetu za 8., 9., 10. in 11. evropski razvojni sklad – poročilo neodvisnega revizorja	I–XVIII
Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti	10–36
Obseg revizije in revizijski pristop	10–13
Zanesljivost računovodskih izkazov	14
Pravilnost transakcij	15–26
Letno poročilo o dejavnostih in druge ureditve upravljanja	27–36
Zaključek in priporočila	37–40
Zaključek	37–38
Priporočila	39–40
Priloga 1 – Rezultati preizkušanja transakcij za evropske razvojne sklade	
Priloga 2 – Pregled napak z učinkom, velikim vsaj 20 %	
Priloga 3 – Spremljanje izvajanja prejšnjih priporočil za evropske razvojne sklade	

UGOTOVITVE SODIŠČA

UVOD

1. V tem letnem poročilu so predstavljene naše ugotovitve o 8., 9., 10. in 11. evropskem razvojnem skladu (ERS). V **okviru 1** je pregled dejavnosti in porabe na tem področju v letu 2016.

Okvir 1 – Evropski razvojni skladi – finančni pregled za leto 2016

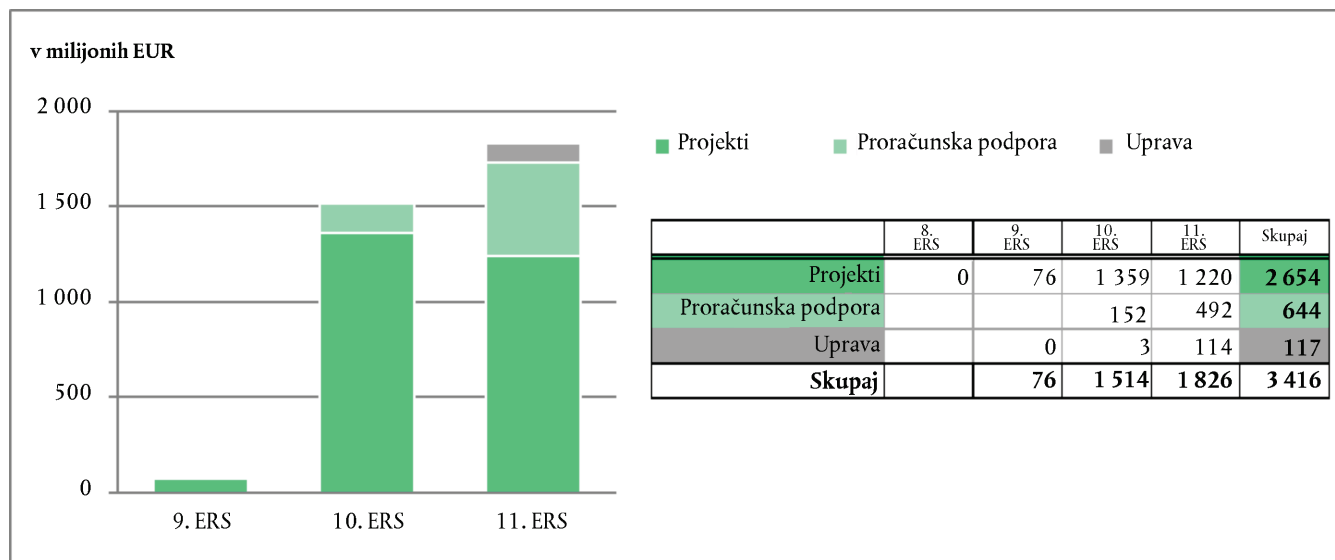

Tabela 1 – Evropski razvojni skladi – ključne informacije za leto 2016

	(v milijonih EUR)
Operativni odhodki skupaj (projekti)	2 676
Operativni odhodki skupaj (proračunska podpora)	644
Upravni odhodki skupaj ⁽¹⁾	96
Plačila skupaj	3 416
– predujmi in prispevki ERS za skrbniške sklade EU	2 057
+ obračunani predujmi in skrbniški skladi EU	1 477
Revidirana populacija	2 836
Posamezne obveznosti skupaj ⁽²⁾	4 234
Celotne obveznosti skupaj ⁽²⁾	6 491

⁽¹⁾ Prispevek iz ERS za kritje odhodkov, nastalih na Komisiji in v delegacijah EU v zvezi z upravno podporo, ki je potrebna za upravljanje operacij, financiranih v okviru ERS.

⁽²⁾ Celotne obveznosti se nanašajo na sklepe o financiranju. Posamezne obveznosti se nanašajo na posamezne pogodbe.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi konsolidiranega zaključnega računa za 8., 9., 10. in 11. ERS za leto 2016.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Kratek opis evropskih razvojnih skladov

2. ERS, ki so bili ustanovljeni leta 1959, so glavni instrument, s katerim Evropska unija (EU) zagotavlja pomoč za razvojno sodelovanje afriškim, karibskim in pacifiškim (AKP) državam ter čezmorskim državam in ozemljem (ČDO). Veljavni okvir, ki ureja odnose EU z državami AKP in ČDO, je sporazum o partnerstvu, ki je bil podpisan v Cotonouju 23. junija 2000 za obdobje 20 let (Sporazum iz Cotonouja). Njegov glavni cilj je zmanjšanje in v končni fazi izkoreninjenje revščine.

3. ERS imajo posebno naravo:

- (a) financirajo jih države članice glede na kvote ali razdelitvene ključe, ki jih določijo vlade držav članic v okviru Sveta Evropske unije;
- (b) upravljata jih Komisija zunaj okvira splošnega proračuna EU in Evropska investicijska banka (EIB);
- (c) zaradi medvladne narave ERS ima Evropski parlament pri njihovem delovanju manjšo vlogo kot pri instrumentih razvojnega sodelovanja, financiranih iz splošnega proračuna EU. Predvsem ne sodeluje pri določanju in dodeljevanju sredstev iz ERS. Kljub temu pa je Evropski parlament organ za njihovo razrešnico, razen kadar gre za Sklad za spodbujanje naložb, ki ga upravlja EIB, zato ne sodi v obseg naše revizije ⁽¹⁾ ⁽²⁾;
- (d) za ERS ne velja načelo enoletnosti: sporazumi o ERS se običajno sklenejo za obdobje prevzema obveznosti, ki traja pet do sedem let, plačila pa je mogoče izvrševati v veliko daljšem obdobju.

⁽¹⁾ Glej člene 43, 48–50 in 58 Uredbe Sveta (EU) 2015/323 z dne 2. marca 2015 o finančni uredbi, ki se uporablja za 11. Evropski razvojni sklad (UL L 58, 3.3.2015, str. 17).

⁽²⁾ Pravila za revizijo teh operacij, ki jo opravi Sodišče, so bila določena leta 2012 v tristranskem sporazumu med EIB, Komisijo in Sodiščem (člen 134 Uredbe Sveta (ES) št. 215/2008 (UL L 78, 19.3.2008, str. 1)). Izjava o zanesljivosti, ki jo izreče Sodišče, ne zajema Sklada za spodbujanje naložb.

UGOTOVITVE SODIŠČA

4. ERS skoraj v celoti upravlja Generalni direktorat Komisije za mednarodno sodelovanje in razvoj (GD DEVCO) ⁽³⁾.

5. Za odhodke, obravnavane v tem poročilu, se je uporabljalo veliko načinov izvrševanja, in to v 79 državah. Pravila in postopki so pogosto zapleteni, vključno s tistimi za javno naročanje in oddajo naročil.

POGLAVJE I – FINANČNO IZVRŠEVANJE 8., 9., 10. IN 11. EVROPSKEGA RAZVOJNEGA SKLADA

6. Proračun za 8. ERS (1995–2000) je znašal 12 840 milijonov EUR, za 9. ERS (2000–2007) 13 800 milijonov EUR, za 10. ERS (2008–2013) pa 22 682 milijonov EUR.

7. Notranji sporazum o ustanovitvi 11. ERS ⁽⁴⁾ (2015–2020) je začel veljati 1. marca 2015. Sredstva za 11. ERS znašajo 30 506 milijonov EUR ⁽⁵⁾, od katerih je bilo 29 089 milijonov EUR dodeljenih državam AKP in 364,5 milijona EUR državam ČDO.

8. V **okviru 2** je prikazana poraba virov ERS v letu 2016 in tudi kumulativno.

⁽³⁾ Razen 3 % odhodkov ERS za leto 2016, ki jih upravlja Generalni direktorat za humanitarno pomoč in civilno zaščito (ECHO).

⁽⁴⁾ UL L 210, 6.8.2013, str. 1.

⁽⁵⁾ Vključno s 1 139 milijoni EUR, ki jih upravlja EIB.

Okvir 2 – Poraba sredstev ERS na dan 31. decembra 2016

	(v milijonih EUR)																		
	Stanje ob koncu leta 2015					Izvrševanje proračuna v proračunskem letu 2016 (neto) ⁽⁴⁾					Stanje ob koncu leta 2016								
	Skupni znesek	Stopnja izvrševanja ⁽⁵⁾	8. ERS ⁽³⁾	9. ERS ⁽³⁾	10. ERS	11. ERS ⁽³⁾	Skupni znesek	8. ERS	9. ERS	10. ERS	11. ERS	Skupni znesek	8. ERS	9. ERS	10. ERS	11. ERS	Skupni znesek	Stopnja izvrševanja ⁽⁵⁾	
A – SREDSTVA ⁽¹⁾	76 880		-20	-163	223	-24	16	15 467	21 607	29 430	76 896								
B – PORABA																			
1. Celotne obveznosti ⁽⁴⁾	53 607	69,7 %	-13	-104	-80	6 688	6 491	15 429	21 058	13 220	60 097	10 391	15 429	21 058	13 220	60 097		78,2 %	
2. Posamezne obveznosti ⁽⁵⁾	48 797	63,5 %	-6	-46	541	3 745	4 234	15 309	19 576	7 769	53 032	10 378	15 309	19 576	7 769	53 032		69,0 %	
3. Plačila	41 989	54,6 %	0	68	1 466	1 816	3 350	15 053	16 476	3 435	45 339	10 376	15 053	16 476	3 435	45 339		59,0 %	
C – Neporavnane obveznosti (B1 – B3)	11 618	15,1 %						376	4 582	9 785	14 758	15	376	4 582	9 785	14 758		19,2 %	
D – Razpoložljivo stanje (A – B1)	23 273	30,3 %						38	549	16 210	16 799	1	38	549	16 210	16 799		21,8 %	

⁽¹⁾ Vključujejo prvotne dodelitve sredstev za 8., 9., 10. in 11. ERS, sofinanciranje, obresti, razna sredstva in prenose iz prejšnjih ERS.

⁽²⁾ Kot odstotek sredstev.

⁽³⁾ Negativni zneski so sprostitve.

⁽⁴⁾ Celotne obveznosti se nanašajo na sklepe o financiranju.

⁽⁵⁾ Posamezne obveznosti se nanašajo na posamezne pogodbe.

⁽⁶⁾ Neto obveznosti po sprostitvah. Neto plačila po izterjavah.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi konsolidiranega zaključnega računa za 8., 9., 10. in 11. ERS za leto 2016; navedeni podatki ne zajemajo dela ERS, ki ga upravlja EIB.

UGOTOVITVE SODIŠČA

9. Leta 2016 si je GD DEVCO na celotnem področju svoje pristojnosti še naprej prizadeval zmanjšati stara predfinanciranja in odobritve za prevzem obveznosti, pri čemer je večinoma presegel svoje cilje⁽⁶⁾. Skušal je tudi zmanjšati število nezaključenih iztečenih pogodb⁽⁷⁾. Tako kot v preteklih dveh letih je skoraj izpolnil cilj za leto 2016 glede deleža iztečenih pogodb v svojem portfelju kot celoti⁽⁸⁾, glede ERS pa je bil napredek manj zadovoljiv⁽⁹⁾.

ODGOVORI KOMISIJE

9. Glavne težave, ki preprečujejo zaprtje iztečenih pogodb ERS, so nevnovčeni nalogi za izterjavo, pravne zadeve in tekoči postopki revizije. Čeprav Komisija teh vidikov nima v celoti pod nadzorom, si bo še naprej prizadevala, da se iztečene pogodbe čim prej zaključijo.

⁽⁶⁾ Zmanjšanje starih nezaključenih predfinanciranj za ERS: 28 % doseženih (cilj 25 %); zmanjšanje starih neporabljenih sredstev za prevzete obveznosti za ERS: 36 % doseženih (cilj 25 %).

⁽⁷⁾ Za pogodbo šteje, da se je iztekla, če je še vedno nezaključena več kot 18 mesecev po koncu svojega operativnega obdobja. Zamude pri zaključku pogodb povečujejo tveganje napak v zvezi s pravilnostjo, saj lahko nastanejo težave z iskanjem dokazil, če niso bila ustrezno arhivirana in so ključni uslužbenci projekta odšli. Če se pogodba zaključi z zamudo, lahko nastane zamuda tudi pri izterjavi neporabljenega predfinanciranja in nepravilnih odhodkov.

⁽⁸⁾ Delež iztečenih pogodb v portfelju GD DEVCO se je zmanjšal z 18,62 % konec leta 2013 na 15,15 % konec leta 2016 (cilj 15 %).

⁽⁹⁾ Od 1 896 iztečenih pogodb se jih 1 058 (56 %) nanaša na ERS. Delež iztečenih pogodb v razmerju do števila vseh odprtih pogodb ERS je bil 19 % v primerjavi z 12 % za portfelj GD DEVCO kot celoto. Operativno obdobje 156 (323 milijonov EUR) od 1 058 iztečenih pogodb ERS (po številu 14,7 % in po vrednosti 11,4 %) se je izteklo pred več kot petimi leti.

POGLAVJE II – IZJAVA SODIŠČA O ZANESLJIVOSTI ZA EVROPSKE RAZVOJNE SKLADE**Izjava o zanesljivosti, ki jo Sodišče daje Evropskemu parlamentu in Svetu za 8., 9., 10. in 11. evropski razvojni sklad – poročilo neodvisnega revizorja****Mnenje**

I. Sodišče je revidiralo:

- (a) zaključni račun 8., 9., 10. in 11. ERS, ki ga sestavljajo bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz sprememb čistih sredstev in poročilo o finančnem izvajanju za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2016, ki ga je Komisija potrdila 23. junija 2017, ter
- (b) zakonitost in *pravičnost transakcij*, ki so povezane z zaključnim računom in za katerih finančno poslovanje je odgovorna Komisija ⁽¹⁰⁾,

kot zahtevata člen 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in člen 49 *finančne uredbe*, ki se uporablja za 11. ERS in velja tudi za prejšnje ERS.

Zanesljivost zaključnega računa

Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa

II. Po mnenju Sodišča zaključni račun 8., 9., 10. in 11. ERS za leto, ki se je končalo 31. decembra 2016, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njihov finančni položaj na dan 31. decembra 2016, njihov poslovni izid, denarne tokove in spremembe čistih sredstev za tedaj končano leto v skladu s finančno uredbo za ERS in računovodskimi pravili, ki temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

Zakonitost in pravičnost transakcij, povezanih z zaključnim računom**Prihodki**

Mnenje o zakonitosti in pravičnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom

III. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2016, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravični.

Plačila

Negativno mnenje o zakonitosti in pravičnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

IV. Zaradi pomembnosti zadev, opisanih v odstavku o osnovi za negativno mnenje o zakonitosti in pravičnosti plačil, povezanih z zaključnim računom, so po mnenju Sodišča na plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2016, pomembno vplivale *napake*.

⁽¹⁰⁾ V skladu s členi 43, 48–50 in 58 finančne uredbe, ki se uporablja za 11. ERS, se ta izjava o zanesljivosti ne nanaša na vire ERS, ki jih upravlja EIB.

Osnova za mnenje

V. Sodišče je revizijo izvedlo v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) in etičnim kodeksom MZRS ter mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije INTOSAI (ISSAI). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so natančneje opisane v delu tega poročila z naslovom *Revizorjeva odgovornost*. Sodišče je neodvisni revizor v skladu z etičnim kodeksom za poklicne računovodje, ki ga je izdal Odbor za mednarodne etične standarde za računovodje (kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, pomembnimi za našo revizijo, poleg tega pa smo izpolnili tudi druge svoje etične odgovornosti skladno s temi zahtevami in kodeksom IESBA. Menimo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje.

Osnova za negativno mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom

VI. Na odhodke, evidentirane leta 2016 v okviru 8. 9., 10. in 11. ERS, so pomembno vplivale napake. Po mnenju Sodišča znaša *ocenjena stopnja napake* za odhodke, povezane z zaključnim računom, 3,3 %.

Ključne revizijske zadeve

VII. Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene za našo revizijo računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Sodišče jih je obravnavalo pri svoji reviziji računovodskih izkazov kot celote in oblikovanju mnenja o teh izkazih, vendar o teh zadevah ne zagotovimo ločenega mnenja.

Vnaprej vračunani odhodki

VIII. Ocenili smo vnaprej vračunane stroške, predstavljene v zaključnem računu (glej pojasnilo 2.9), pri katerih so se v veliki meri uporabljali ocene. Komisija je konec leta 2016 ocenila, da so upravičeni stroški, ki so nastali, vendar upravičenci o njih še niso poročali, znašali 3 903 milijone EUR (konec leta 2015: 3 797 milijonov EUR).

IX. Preučili smo izračun teh ocen vnaprej vračunanih stroškov in pregledali vzorec 30 posameznih naročil, da bi obravnavali tveganje napačne navedbe vnaprej vračunanih stroškov. Na podlagi svojega dela smo ugotovili, da so bili vnaprej vračunani stroški, potrjeni v končnem zaključnem računu, pravilni, ko je Komisija popravila vse napake, ki smo jih odkrili.

Odgovornost posloводства

X. V skladu s členi 310 do 325 PDEU in finančno uredbo, ki se uporablja za 11. ERS, je posloводство odgovorno za pripravo in predstavitev zaključnega računa ERS na podlagi mednarodno sprejetih računovodskih standardov za javni sektor ter za zakonitost in pravilnost z izkazi povezanih transakcij. Ta odgovornost vključuje zasnovano, izvajanje in vzdrževanje notranje kontrole, ki se uporabljajo za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov brez pomembno napačne navedbe zaradi goljufije ali napake. Končno odgovornost za zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom, ima Komisija.

XI. Pri pripravi zaključnega računa ERS je Komisija odgovorna za oceno zmožnosti ERS, da nadaljuje poslovanje, razkritje zadev, povezanih z nadaljevanjem poslovanja, kadar je to ustrezno, ter uporabo računovodstva na osnovi predpostavke o zmožnosti nadaljnega poslovanja, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

XII. Komisija je odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja ERS.

Revizorjeva odgovornost za revizijo zaključnega računa ERS in z njim povezanih transakcij

XIII. Cilj Sodišča je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali je zaključni račun ERS brez pomembno napačne navedbe in ali so transakcije, povezane z zaključnim računom, zakonite in pravilne, ter na podlagi svoje revizije Evropskemu parlamentu in Svetu zagotoviti izjavo o zanesljivosti zaključnega računa ter o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij. Sprejemljivo zagotovilo je visoka raven zagotovila, vendar ni nujno, da se z revizijo vedno odkrije obstoječa pomembno napačna navedba ali neskladnost. Do napačne navedbe ali neskladnosti lahko pride zaradi goljufije ali napake, za pomembne pa štejejo, če se lahko utemeljeno pričakuje, da bodo ločeno ali skupaj vplivale na ekonomske odločitve, ki bi jih uporabniki sprejeli na podlagi tega zaključnega računa ERS.

XIV. Kot del revizije v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) in mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije (ISSAI) skozi celotno revizijo uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo strokovno skrbnost. Poleg tega:

- ugotavljamo in ocenjujemo tveganja pomembno napačnih navedb v zaključnem računu ERS in pomembnih neskladij z njim povezanih transakcij z zahtevami pravnega okvira za ERS, ki so posledica goljufije ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke na podlagi teh tveganj ter pridobivamo revizijske dokaze, ki so zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje. Tveganje, da se ne odkrijejo pomembno napačne navedbe ali neskladja, ki so posledica goljufij, je večje, kot da se ne odkrijejo pomembno napačne navedbe ali neskladja, ki so posledica napake, saj goljufije lahko vključujejo dogovarjanje, ponarejanje, načrtno opustitve, zavajajoče razlage ali pa izogibanje notranjim kontrolam,
- skušamo spoznati notranje kontrole, relevantne za revizijo, da se pripravijo okoliščinam primerni revizijski postopki, vendar ne za izrekanje mnenja o uspešnosti notranjih kontrol,
- vrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenost računovodskih ocen in z njimi povezanih razkritij posloводства,
- sprejemamo zaključke o ustreznosti tega, da je posloводство uporabilo računovodstvo na osnovi predpostavke o zmožnosti nadaljnega poslovanja, ter glede na pridobljene revizijske dokaze tudi o tem, ali obstaja pomembna negotovost v zvezi z dogodki ali razmerami, ki bi lahko posledično pomenili precejšen dvom o zmožnosti ERS, da nadaljuje poslovanje. Če ugotovimo, da pomembna negotovost obstaja, moramo v svojih revizijskih poročilih opozoriti na s tem povezana razkritja v konsolidiranem zaključnem računu ali pa, če so ta razkritja neprimerna, spremeniti svoje mnenje. Naši zaključki temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma našega revizijskega poročila. Toda zaradi dogodkov ali razmer po tem datumu lahko subjekt preneha nadaljnje poslovanje,
- vrednotimo celotno predstavitev, strukturo in vsebino zaključnega računa, vključno z razkritji, ter to, ali zaključni račun pošteno predstavlja z njim povezane transakcije in dogodke.

XV. Komuniciramo z odgovornimi za upravljanje, med drugim glede načrtovanega obsega in časovnega razporeda revizij ter pomembnih revizijskih ugotovitev, vključno z morebitnimi pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih odkrijemo pri svojih revizijah.

XVI. Pri prihodkih preučimo vse prispevke držav članic in vzorec drugih vrst transakcij v zvezi s prihodki.

XVII. Pri odhodkih preučimo plačilne transakcije ob nastanku, evidentiranju in sprejetju odhodkov. Ta preučitev zajema vse kategorije plačil (vključno z nakupom sredstev) razen predujmov ob njihovem nastanku. Predplačila so preučena, ko prejemnik sredstev utemelji njihovo pravilno porabo in institucija ali organ sprejme utemeljitev z obračunom predplačila v istem letu ali pozneje.

XVIII. Od zadev, o katerih se komunicira s Komisijo, določimo tiste, ki so bile najpomembnejše pri reviziji zaključnega računa ERS za tekoče obdobje in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizijskem poročilu, razen če zakoni ali predpisi prepovedujejo javno razkritje zadeve ali, v izredno redkih okoliščinah, če ugotovimo, da se o zadevi v našem poročilu ne bi smelo poročati, ker bi bilo smiselno pričakovati, da bodo neugodne posledice tega poročanja večje od koristi javnega interesa.

13. julij 2017

Klaus-Heiner LEHNE

Predsednik

Evropsko računsko sodišče
12, rue Alcide De Gasperi, Luxembourg, LUKSEMBURG

UGOTOVITVE SODIŠČA

Informacije v podkrepitev izjave o zanesljivosti*Obseg revizije in revizijski pristop*

10. V Prilogi 1.1 k poglavju 1 letnega poročila o izvrševanju proračuna za leto 2016 so opisani revizijski pristop in metodologije Sodišča. V zvezi z letošnjo revizijo ERS je treba upoštevati naslednje točke.

11. Opažanja Sodišča o zanesljivosti zaključnega računa ERS temeljijo na računovodskih izkazih ⁽¹¹⁾ 8., 9., 10. in 11. ERS, ki jih je v skladu s finančno uredbo za ERS ⁽¹²⁾ potrdila Komisija, Sodišče pa jih je skupaj s predstavitveno listino posloводства, ki jo je pripravil računovodja, prejelo 27. junija 2017. Sodišče je preizkusilo zneske in razkritja ter ocenilo uporabljena računovodska načela, pa tudi pomembne ocene, ki jih je pripravila Komisija, in celotno predstavitev zaključnega računa.

12. Za revizijo pravilnosti transakcij je Sodišče:

- (a) preučilo vse prispevke držav članic in vzorec drugih vrst transakcij v zvezi s prihodki;
- (b) preučilo vzorec 143 transakcij, zasnovan tako, da je reprezentativen za širok razpon plačil v okviru ERS, in sestavljen iz 108 plačil, ki jih je odobrilo 16 delegacij EU ⁽¹³⁾, in 35 plačil, ki jih je odobrila sedež Komisije ⁽¹⁴⁾;
- (c) kadar so bile odkrite napake pri transakcijah, analiziralo ustrezne sisteme, da bi se ugotovile slabosti;
- (d) ocenilo sisteme v GD DEVCO in delegacijah EU, kar je vključevalo: (i) predhodne preglede, ki so jih izvedli uslužbenci Komisije, zunanji revizorji ali nadzorniki, preden so bila opravljena plačila, ter (ii) spremljanje in nadzor, zlasti spremljanje zunanjih revizij in študije GD DEVCO o stopnji preostale napake za leto 2016;
- (e) pregledalo letno poročilo o dejavnostih GD DEVCO;
- (f) spremljalo izvajanje svojih prejšnjih priporočil.

⁽¹¹⁾ Glej člen 44 Uredbe (EU) 2015/323.

⁽¹²⁾ Glej člen 43 Uredbe (EU) 2015/323.

⁽¹³⁾ Barbados, Benin, Burkina Faso, Zelenortske otoki, Demokratična republika Kongo, Fidži, Gambija, Gana, Slonokoščena obala, Niger, Nigerija, Madagaskar, Ruanda, Senegal, Tanzanija in Zambija.

⁽¹⁴⁾ GD DEVCO: 31 plačil; ECHO: 4 plačila za humanitarno pomoč.

Okvir 3 – Revizorji preučujejo točnost meritev debeline cest za plačilo v zvezi s cestnim projektom v Zambiji

Vir: Evropsko računsko sodišče.

UGOTOVITVE SODIŠČA

13. Kot je omenjeno v odstavku 4, GD DEVCO izvaja večino instrumentov zunanje pomoči, ki se financirajo iz splošnega proračuna in tudi iz ERS. Opažanja Sodišča o sistemih, zanesljivosti letnega poročila o dejavnostih in izjavi generalnega direktorja za leto 2016 se nanašajo na celotno področje odgovornosti GD DEVCO.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Zanesljivost računovodskih izkazov

14. Lani smo poročali o izterjavah neporabljenega predfinanciranja, ki so bile nepravilno evidentirane kot prihodki iz poslovanja. Podobni primeri so bili leta 2016 ugotovljeni tudi z računovodskimi preizkusi GD DEVCO in našim pregledom vzorca nalogov za izterjavo⁽¹⁵⁾. Čeprav so bili popravki v višini 3,2 milijona EUR⁽¹⁶⁾ narejeni v končnem zaključnem računu ERS, obstaja verjetnost, da je do podobnih napak prišlo tudi v nepreizkušeni populaciji. Konec leta 2016 je GD DEVCO izdal podrobna navodila za zaposlene za pravilno vnašanje tovrstnih nalogov za izterjavo.

*Pravilnost transakcij***Prihodki**

15. Transakcije, povezane s prihodki, niso vsebovale pomembne stopnje napake.

Plačila

16. Pregled rezultatov preizkušanja transakcij je v **Prilogi 1**. V 35 (24 %) od 143 preučenih plačilnih transakcij so bile napake. Na podlagi 26 napak, ki jih je Sodišče količinsko opredelilo, ocenjujemo, da stopnja napake znaša 3,3 %⁽¹⁷⁾.

17. V **okviru 4** je razčlenitev naše ocenjene stopnje napake za leto 2016 po vrsti napake.

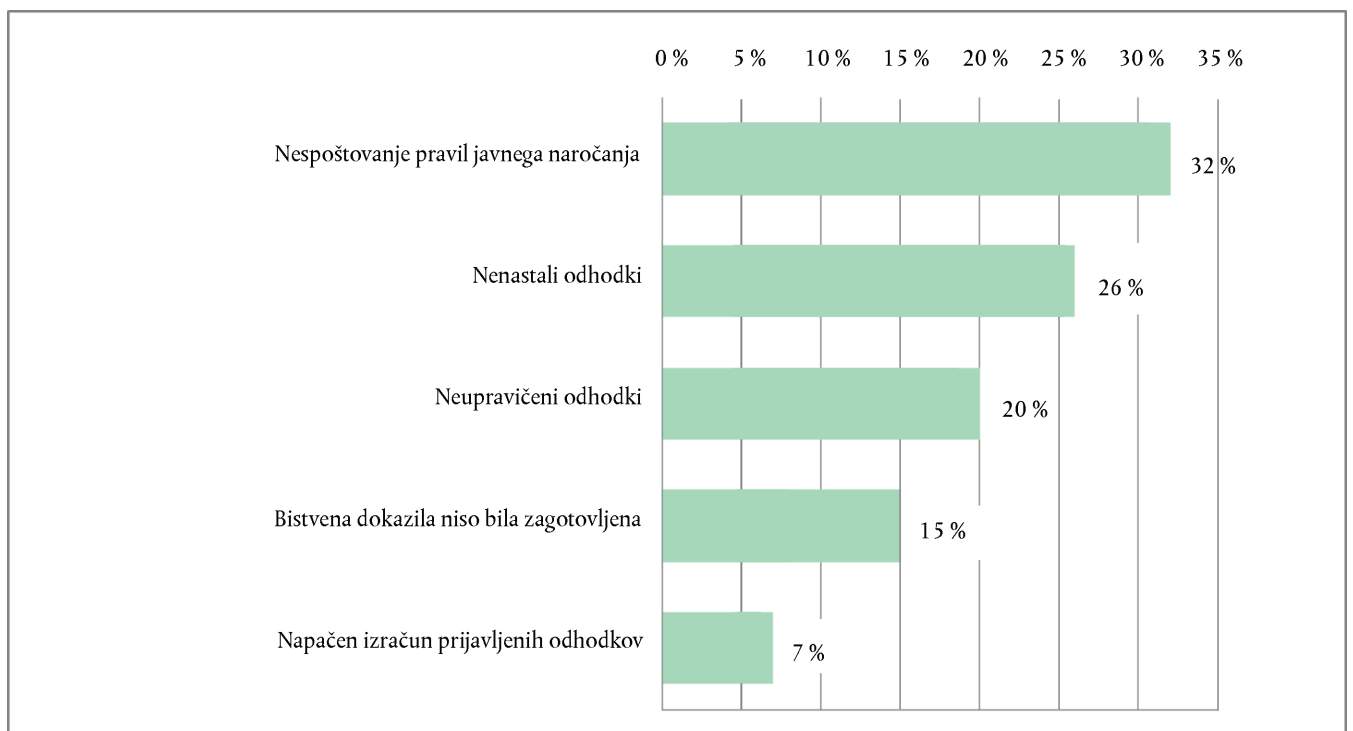
14. Navodila, ki jih je pripravil GD DEVCO za vnašanje nalogov za izterjavo, in popravki, ki jih je vnesel na podlagi kontrol nalogov za izterjavo, izdanih leta 2016, so prispevali k bistvenemu zmanjšanju števila napak pri vnašanju nalogov za izterjavo in/ali opisa izterjave (9,6 milijona EUR leta 2015 po ugotovitvah Evropskega računskega sodišča v primerjavi s 3,2 milijona EUR leta 2016 po ugotovitvah GD DEVCO in/ali Evropskega računskega sodišča. GD DEVCO si bo tudi v letu 2017 prizadeval v tej smeri.

⁽¹⁵⁾ Preizkusili smo 15 nalogov za izterjavo (v skupni vrednosti 7,6 milijona EUR) in ugotovili, da so bili trije (0,5 milijona EUR) nepravilno evidentirani kot prihodki namesto kot izterjava neporabljenega predfinanciranja.

⁽¹⁶⁾ 2,7 milijona EUR popravkov, ki jih je odkril GD DEVCO, 0,5 milijona EUR popravkov, ki so jih naknadno odkrili revizorji Sodišča.

⁽¹⁷⁾ Sodišče svoj izračun napake pripravi na podlagi reprezentativnega vzorca. Navedena številka je najboljša ocena. Sodišče s 95-odstotno stopnjo zaupanja ugotavlja, da je ocenjena stopnja napake v populaciji med 1,0 % in 5,6 % (spodnja oz. zgornja meja napake).

Slika 4 – Razčlenitev ocenjene stopnje napake

Vir: Evropsko računsko sodišče.

UGOTOVITVE SODIŠČA

18. V 35 (27 %) od 130 preučenih plačilnih transakcij v zvezi s projekti so bile napake. Med 26 (74 %) plačilnimi transakcijami, ki so vsebovale količinsko opredeljive napake, je bilo devet končnih transakcij, ki so bile odobrene po izvedbi vseh predhodnih pregledov.

19. Tako kot prejšnja leta so Komisija in njeni partnerji izvajalci naredili več napak v transakcijah v zvezi z ocenami programov, nepovratnimi sredstvi in sporazumi o prispevku z mednarodnimi organizacijami kot pri drugih vrstah podpore. Preučenih je bilo 67 takih transakcij, 23 (34 %) od njih pa je vsebovalo količinsko opredeljive napake, ki so pomenile 85 % ocenjene stopnje napake.

UGOTOVITVE SODIŠČA

Okvir 5 – Primeri količinsko opredeljivih napak v transakcijah v zvezi s projekti

Upravičenec ni upošteval pravil javnega naročanja

Sodišče je preučilo obračun 3 489 416 EUR, ki ga je izvršila Komisija, porabljenih v okviru pogodbe o dodelitvi nepovratnih sredstev za podporo razvoja trgovinske zmogljivosti v državah AKP, ki jo je izvajala mednarodna organizacija. Med 10 postavkami odhodkov v vzorcu je bilo ugotovljeno, da jih šest vsebuje napake, vključno s petimi, pri katerih so bili honorarji in nadomestila izplačani trgovinskim svetovalcem na podlagi naročil za storitve. Ta naročila (v skupni vrednosti 570 500 EUR) niso bila oddana na podlagi konkurenčnega izbirnega postopka, kot to zahteva sporazum dodelitvi nepovratnih sredstev, ampak so bila oddana neposredno svetovalcem, ki so sodelovali v predhodnem projektu.

Neupravičeni odhodki – dejavnosti, ki niso zajete v pogodbi

Sodišče je preučilo končni obračun 10 875 375 EUR, ki ga je izvršila Komisija, porabljenih za delovni program mednarodnega organa, ki zagotavlja pomoč podjetjem v državah AKP, za leto 2012. Od 10 stroškovnih postavk v vzorcu so se tri nanašale na pogodbe za nepovratna sredstva, posredovana tretjim upravičencem (v vrednosti 147 990 EUR). Med posebnimi pogoji za dodelitev nepovratnih sredstev ni bilo *določb* o posredovanju nepovratnih sredstev podizvajalcem, zato je bila z dejavnostmi pogodba kršena. Poleg tega so bila posredovana nepovratna sredstva dodeljena neposredno brez konkurenčnega izbirnega postopka.

ODGOVORI KOMISIJE

Okvir 5 – Primeri količinsko opredeljivih napak v transakcijah v zvezi s projekti

Upravičenec ni upošteval pravil javnega naročanja

Projekt je bil skoraj v celoti posvečen zaposlovanju regionalnih in nacionalnih svetovalcev za trgovino. Ne glede na vrsto izbirnega postopka je zaposlovanje potekalo po standardnih operativnih postopkih za zaposlovanje mednarodnega osebja, vključno s predhodno objavo razpisa za prosto delovno mesto.

Neupravičeni odhodki – dejavnosti, ki niso zajete v pogodbi

Komisija je sprožila postopek izterjave.

20. V dveh primerih količinsko opredeljivih napak je imela Komisija dovolj informacij, da bi lahko te napake preprečila ali odkrila in popravila, preden je sprejela odhodke. Če bi Komisija ustrezno uporabila vse informacije, ki jih je imela, bi bila ocenjena stopnja napake za to poglavje za 0,7 % nižja. Odkrili smo še pet drugih transakcij z napakami, ki bi jih bili morali odkriti zunanji revizorji in nadzorniki. Ti primeri so prispevali 0,1 % k ocenjeni stopnji napake ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁸⁾ V 0,7 odstotne točke (en primer) je napako naredila Komisija sama, v 0,2 odstotne točke (šest primerov) pa so napako naredili upravičenci.

UGOTOVITVE SODIŠČA

21. Poleg tega je bilo še 10 transakcij, ki so vsebovale količinsko opredeljivo napako⁽¹⁹⁾, revidiranih ali pa je bilo v zvezi z njimi opravljeno preverjanje odhodkov. Z informacijami iz revizijskih poročil ali poročil o preverjanju o dejansko opravljenem delu Sodišče ni moglo oceniti, ali bi bilo napake mogoče odkriti in popravili med temi predhodnimi pregledi.

22. Zaradi narave financiranja in plačilnih pogojev sta dve področji manj dovzetni za napake, in sicer *proračunska podpora*⁽²⁰⁾ in področje, na katerem se uporablja t. i. hipotetični pristop pri ukrepih z več donatorji, ki jih izvajajo mednarodne organizacije⁽²¹⁾.

23. Proračunska podpora je prispevek k splošnemu proračunu države ali njenemu proračunu za posebno politiko ali cilj. Sodišče je preučilo, ali je Komisija spoštovala posebne pogoje za izplačila proračunske podpore posameznim partnerskim državam in preverila, ali so bili izpolnjeni splošni pogoji za upravičenost (kot je zadovoljiv napredek pri upravljanju javnih financ).

24. Vendar je mogoče pravne določbe razlagati na veliko različnih načinov in Komisija je lahko pri odločanju, ali so bili splošni pogoji izpolnjeni, precej fleksibilna. Sodišče pri svoji reviziji pravilnosti ne more preverjati faz po izplačilu pomoči partnerski državi, saj se potem sredstva združijo s proračunskimi viri države prejemnice. Morebitne slabosti v njenem finančnem upravljanju, ki privedejo do nepravilne uporabe sredstev na nacionalni ravni, se pri naši reviziji pravilnosti ne pokažejo kot napake⁽²²⁾.

⁽¹⁹⁾ K ocenjeni stopnji napake je prispevala 1,4 odstotne točke.

⁽²⁰⁾ Plačila proračunske podpore iz ERS v letu 2016 so znašala 644 milijonov EUR.

⁽²¹⁾ Plačila ERS večdonatorskim projektom, ki so jih v letu 2016 izvršile mednarodne organizacije, so znašala 914 milijonov EUR. Ni mogoče ugotoviti, za kolikšen delež tega zneska se uporablja hipotetični pristop, saj ga Komisija ne spremlja ločeno.

⁽²²⁾ Učinkovitost in uspešnost proračunske podpore sta obravnavani v posebnih poročilih Računskega sodišča. Najnovejša med njimi so SR 32/2016 – Pomoč EU Ukrajini, SR 30/2016 – Uspešnost podpore EU za prednostne sektorje v Hondurasu in SR 13/2016 – Pomoč EU za krepitev javne uprave v Moldaviji.

UGOTOVITVE SODIŠČA

25. Ko se prispevki Komisije za projekte z več donatorji združijo s prispevki drugih donatorjev in niso namensko rezervirani za posebne ugotovljive postavke odhodkov, Komisija domneva, da so bila pravila za upravičenost EU upoštevana, če združeni znesek zajema dovolj upravičenih odhodkov za pokritje prispevka EU. Ta pristop, kakršnega uporablja Komisija, je upoštevalo tudi Sodišče pri preizkušanju podatkov⁽²³⁾.

26. Če se iz revidiranega vzorca izključi 13 transakcij proračunske podpore in 6 transakcij hipotetičnega pristopa (omenjenih v odstavkih 22 do 25), ocenjena stopnja napake znaša 4,4 %⁽²⁴⁾.

Letno poročilo o dejavnostih in druge ureditve upravljanja

27. GD DEVCO že od leta 2012 v vsakem letnem poročilu o dejavnostih izreče pridržek o pravilnosti z zaključnim računom povezanih transakcij. Sprejet je bil akcijski načrt za obravnavanje slabosti pri izvajanju kontrolnega sistema GD DEVCO. V **okviru 6** so prikazana prizadevanja v zadnjih štirih letih.

Okvir 6 – Prizadevanja GD DEVCO za izboljšanje izvajanja njegovega kontrolnega sistema

Lani smo poročali o zadovoljivem napredku pri akcijskih načrtih za leti 2013 in 2014; 19 ukrepov je bilo v celoti izvedenih, preostali štirje pa so bili preneseni v akcijski načrt za leto 2015.

Zasnova akcijskega načrta za leto 2015 je bila dodatno izboljšana z vključitvijo ukrepov, usmerjenih v področja z visokim tveganjem: sredstva, za katera se uporablja *posredno upravljanje* prek mednarodnih organizacij, in nepovratna sredstva, za katera se uporablja neposredno upravljanje. Vsi ukrepi naj bi bili prvotno končani do junija 2016. Do konca leta 2016 jih je bilo deset izvedenih, pet delno izvedenih, eden pa je še potekal.

Akcijskemu načrtu za leto 2016 so bili dodani štirje novi usmerjeni ukrepi, katerih napredek bo ocenjen v našem naslednjem letnem poročilu.

⁽²³⁾ Sodišče ni kontroliralo s tem povezanih postavk odhodkov, če je bil prispevek Komisije manjši od 75 % proračuna za ukrep. Kadar so ti prispevki znašali od 75 % do 90 %, je Sodišče za vsak posamezen primer ocenilo, ali je treba kontrolirati z njimi povezane odhodke.

⁽²⁴⁾ Navedena številka je najboljša ocena na podlagi reprezentativnega vzorca 124 transakcij. Sodišče s 95-odstotno stopnjo zaupanja ugotavlja, da je stopnja napake v populaciji med 1,8 % in 7,1 % (spodnja oz. zgornja meja stopnje napake).

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

28. Kontrolni sistem GD DEVCO je osredotočen na predhodne preglede, ki se izvedejo pred potrditvijo odhodkov, ki jih prijavijo upravičenci. Tudi letos pogostost odkritih napak, vključno z napakami, ki jih vsebujejo končni zahtevki, za katere so bile opravljene predhodne zunanje revizije in preverjanja odhodkov, kaže na slabosti v teh pregledih.

29. Sodišče je v svojih letnih poročilih za leti 2014 in 2015 poročalo o ukrepih⁽²⁵⁾, ki jih je GD DEVCO že sprejel za izboljšanje kakovosti teh revizij in preverjanj⁽²⁶⁾. GD DEVCO trenutno pregleduje pooblastila za revizije in preverjanja, da bi pridobil informacije, ki omogočajo oceno kakovosti, kot smo priporočili v lanskem poročilu. Ta pomemben pregled naj bi bil sicer po načrtu končan junija 2017⁽²⁷⁾, vendar še ni.

Študija o stopnji preostale napake za leto 2016

30. Leta 2016 je GD DEVCO opravil svojo peto študijo o stopnji preostale napake, da bi ocenil stopnjo napake, ki je ostala kljub vsem upravnim pregledom za preprečevanje, odkrivanje in popravljanje napak na celotnem področju njegove pristojnosti⁽²⁸⁾. Obseg študije o stopnji preostale napake in njene omejitve so bili na podlagi naših priporočil iz leta 2013⁽²⁹⁾ razkriti v letnem poročilu o dejavnostih.

29. *Potekajo dela za pregled pooblastil za revizije in preverjanja. Po predvidevanjih Komisije bodo dela zaključena do konca leta 2017, četudi pooblastila morda še ne bodo uporabna v celoti.*

⁽²⁵⁾ (a) Analiza tveganja, obvezna za pripravo letnih revizijskih načrtov za delegacije EU in oddelke GD DEVCO; (b) popravljene predloge pogodb o dodelitvi nepovratnih sredstev, tako da lahko revizorje izbere ali najame neposredno GD DEVCO; (c) ozaveščanje o najpogostejših vrstah napake, usposabljanje ter okrepitev finančne in nadzorne usposobljenosti zaposlenih v GD DEVCO in upravičencev; (d) tabela za oceno kakovosti revizije ali preverjanja odhodkov.

⁽²⁶⁾ V odstavku 41 letnega poročila za leto 2015 smo poročali tudi o ukrepih za izboljšanje upravljanja dokumentov in postopkov javnega naročanja za Komisijo in tudi za upravičence.

⁽²⁷⁾ Do decembra 2016 za posredno upravljanje prek mednarodnih organizacij in do junija 2017 za nepovratna sredstva, za katera se uporablja neposredno upravljanje, kot je določeno v akcijskem načrtu za leto 2016.

⁽²⁸⁾ ERS in splošni proračun EU.

⁽²⁹⁾ Opomba 24 iz letnega poročila o dejavnostih za leto 2016.

UGOTOVITVE SODIŠČA

31. Študija je zajemala preučitev reprezentativnega vzorca transakcij, izvršenih v okviru pogodb, zaključenih med septembrom 2015 in avgustom 2016. Pregledali smo študijo stopnje preostale napake za leto 2016 in ugotovili, da je bila izvedena skladno z metodologijo za stopnjo preostale napake. Obravnavane so bile vse slabosti, o katerih smo poročali v poročilu za leto 2013, razen metode ocenjevanja, ki je specifična za stopnjo preostale napake in je še vedno puščala preveliko diskrecijo pri presoji, kadar se ocenjujejo posamezne stopnje napake.

32. Leta 2016 je bilo v študiji prvič ocenjeno, da je stopnja preostale napake znotraj 2-odstotnega *praga pomembnosti*, ki ga je določila Komisija ⁽³⁰⁾. Ta rezultat se lahko pripiše kombinaciji naslednjih glavnih dejavnikov:

- (a) prizadevanjem GD DEVCO za izboljšanje izvajanja njegovega sistema notranjih kontrol (glej odstavke 27 do 29 in **okvir 6**);
- (b) prizadevanjem GD DEVCO za pridobitev dokazil, s čimer se je zmanjšalo število ocen v vzorcu stopnje preostale napake, saj te zaradi povečanega z njimi povezanega tveganja vsebujejo višje stopnje preostale napake kot preostala populacija ⁽³¹⁾;
- (c) povečanju deleža transakcij proračunske podpore v vzorcu stopnje preostale napake ⁽³²⁾, za katere ocenjena stopnja preostale napake znaša 0 % (glej tudi odstavke 22 do 24).

ODGOVORI KOMISIJE

31. Število ocen se je iz leta v leto zmanjševalo, in sicer s 43 leta 2012 na 6 leta 2016. Zaradi doslednosti se vsaka ocena pregleda na ravni direktorja in partnerjev. Ta postopek omejuje manevrski prostor za presojo pri ocenjevanju posameznih stopenj napak. Ocene se lahko uporabijo le v primeru, da revizor iz pravnih ali logističnih razlogov pred iztekom roka za zaključek dela v zvezi s stopnjo preostale napake nima na voljo dokumentacije. Transakcije, pri katerih dokumentacija ni bila predložena, pomenijo povečano tveganje dovzetnosti za napake, zato je treba to upoštevati pri izračunu ocene.

32. Po mnenju Komisije je znižanje stopnje napake skozi leta povezano s številnimi dejavniki, zlasti z ukrepi, sprejetimi za okrepitev sistema notranjih kontrol GD DEVCO:

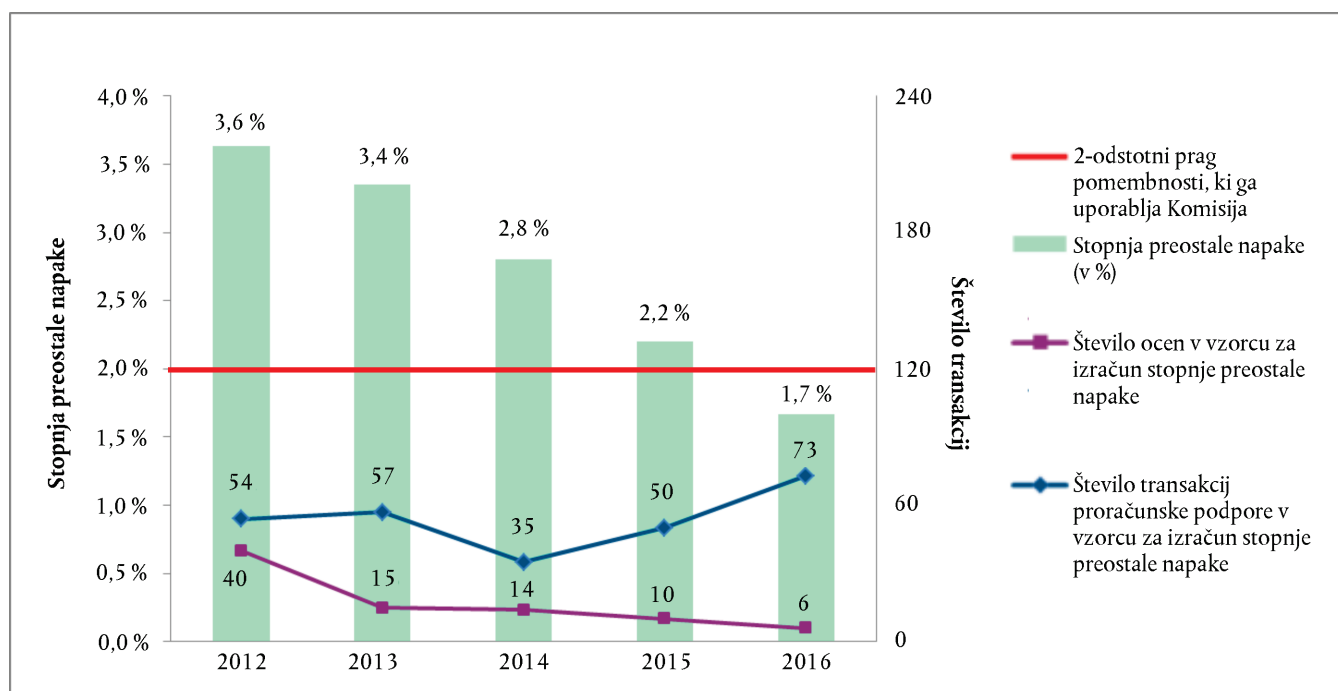
- (c) stališče Komisije je, da ni neposredne povezave med deležem transakcij proračunske podpore in stopnjo preostale napake. Število enot proračunske podpore v vzorcu je odvisno od uporabljenih metode vzorčenja po denarni enoti. Komisija si je v skladu s priporočili Sodišča dejavno prizadevala za izboljšanje smernic in obvladovanje tveganja, zato so napake v pogodbah proračunske podpore zelo redke. Vendar pa zniževanja stopnje napake ni spremljalo vzporedno naraščanje deleža transakcij proračunske podpore v vzorcu skozi leta. Možno je trditi, da je to eden od dejavnikov za sedanje stanje glede stopnje napake.

⁽³⁰⁾ 2014: 2,8 %; 2015: 2,2 %; 2016: 1,7 %.

⁽³¹⁾ 2014: 14 ocen; 2015: 10; 2016: 6. Skladno z metodologijo za stopnjo preostale napake se ocene lahko uporabljajo le, če obstajajo veljavni pravni ali logistični razlogi, da dokumentacija ni bila na voljo pred rokom za zaključek dela v zvezi s stopnjo preostale napake na koncu študije. Transakcije, za katere dokumentacija ni bila predložena, pomenijo povečano tveganje dovzetnosti za napake, zato je treba to upoštevati pri izračunu ocene.

⁽³²⁾ 2014: 35 transakcij proračunske podpore; 2015: 50; 2016: 73, vzorec izbran na podlagi njihove teže v populaciji.

Okvir 7 – Razvoj stopnje preostale napake GD DEVCO od leta 2012 do leta 2016

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi študij stopnje preostale napake v obdobju 2012–2016.

UGOTOVITVE SODIŠČA

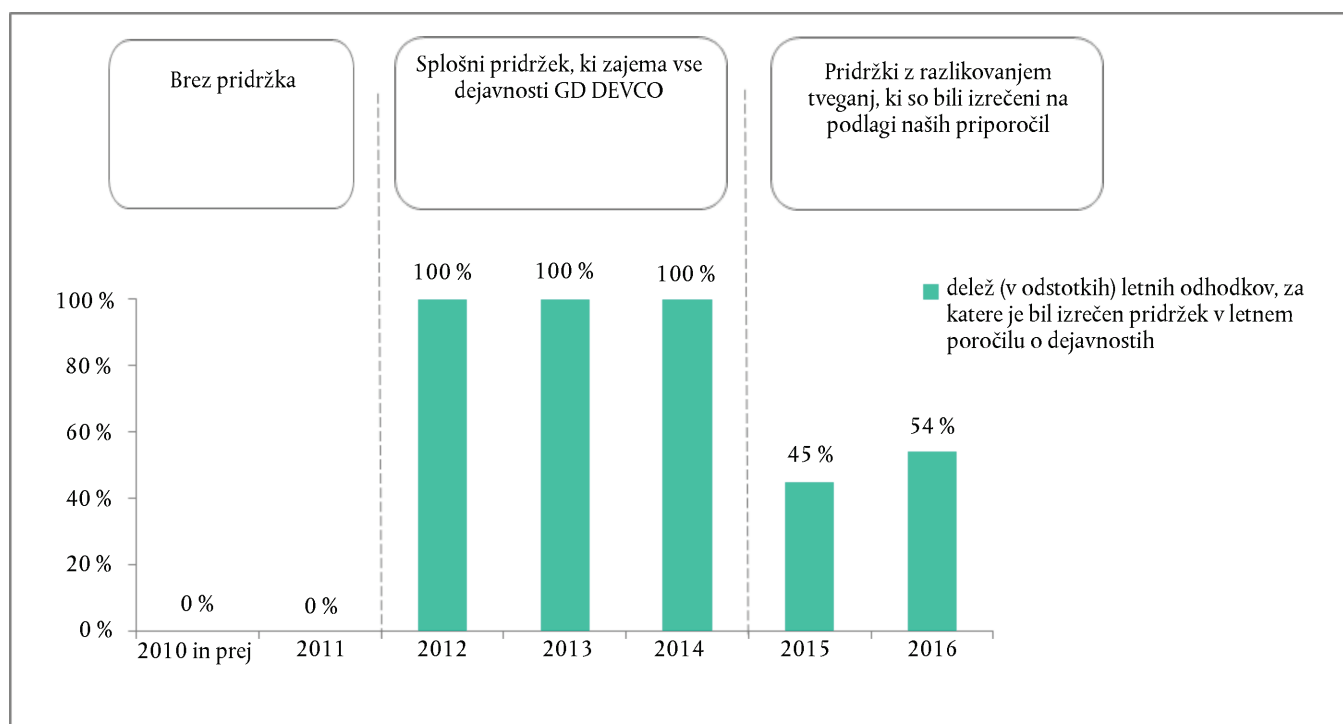
Pregled letnega poročila o dejavnostih za leto 2016

33. Za leta 2012 do 2014 je generalni direktor za vse dejavnosti GD DEVCO izdal splošni pridržek v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo transakcij. Leta 2015 je prvič doslej podal izjavo o zanesljivosti, v kateri razlikuje tveganja, in izdal pridržek za dve področji porabe, za kateri je bilo ugotovljeno veliko tveganje: (i) nepovratna sredstva, za katera se uporablja neposredno upravljanje, in (ii) posredno upravljanje prek mednarodnih organizacij.

34. Leta 2016 je GD DEVCO razširil pridržek na nepovratna sredstva in predračune za programe, za katere se uporablja posredno upravljanje. Čeprav je stopnja preostale napake za leto 2016 pod 2-odstotnim pragom pomembnosti, je bil pridržek izrečen ob upoštevanju vseh elementov postopka za pridobitev zagotovila, ki ga uporablja GD DEVCO ⁽³³⁾. Izrečeni pridržek je v skladu z našimi priporočili in opažanji v tem in prejšnjih letnih poročilih.

⁽³³⁾ To vključuje analizo tveganja prejšnje stopnje preostale napake in napak Sodišča.

Okvir 8 – Napredek GD DEVCO pri dosegih izjave o zanesljivosti z razlikovanjem tveganj

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi letnih poročil o dejavnostih GD DEVCO.

UGOTOVITVE SODIŠČA

35. GD DEVCO je ocenil, da skupni znesek, pri katerem v času izplačil za odhodke, sprejete leta 2016 (5 393 milijonov EUR), obstaja tveganje⁽³⁴⁾, znaša 105 milijonov EUR (1,9 % plačil v letu 2016). Ocenil je, da bodo zaradi njegovih preverjanj v prihodnjih letih popravki v okviru tega zneska znašali 25 milijonov EUR (24 %)⁽³⁵⁾.

⁽³⁴⁾ Najboljša previdna ocena zneska odhodkov, ki so bili med letom odobreni, vendar niso skladni s pogodbenimi in regulativnimi določbami, ki so veljale v času plačila.

⁽³⁵⁾ Glej letno poročilo o dejavnostih GD DEVCO za leto 2016, str. 50.

UGOTOVITVE SODIŠČA

36. Številka za leto 2016⁽³⁶⁾ (25 milijonov EUR) znaša polovico ocene iz leta 2015, saj si je GD DEVCO prizadeval, da v izračun ni vključil izterjav predfinanciranja, preklicanih nalogov za izterjavo in natečenih obresti, kot smo priporočili lani. Kljub temu pa so na zanesljivost številke za leto 2016 še vedno vplivale (i) odkrite napake, ki niso bile v celoti ekstrapolirane na nepreizkušeno populacijo nalogov za izterjavo v letu 2016 in v prejšnjih letih⁽³⁷⁾; ter (ii) to, da izračun ni bil usklajen z računovodskimi izkazi ERS⁽³⁸⁾. Celoten obseg teh pomanjkljivosti je težko količinsko opredeliti⁽³⁹⁾.

ODGOVORI KOMISIJE

36. V odstavku 14 so predstavljeni ukrepi GD DEVCO za preprečevanje in odpravo napak pri vnašanju opisa izterjave v računovodski sistem. GD DEVCO si bo v letu 2017 še naprej prizadeval v tej smeri. Poleg tega bo zagotovil, da bodo morebitne napake, ki bi bile odkrite v prihodnosti, v celoti ekstrapolirane na nepreizkušeno populacijo nalogov za izterjavo, ki so bile upoštevane pri oceni popravne zmogljivosti.

Sistemska napaka, zaradi katere so bili nalogi za izterjavo evidentirani brez opisa izterjave („none“ ali „qualified“) bo odpravljena v letu 2017 in se zato šteje kot enkratni dogodek. To bomo dosegli s pravilno uporabo „opisa izterjave“ v skladu z navodili, ki so na voljo (npr. priručnik za opis izterjave), in z izvajanjem pravil poslovanja, ki veljajo za računovodski sistem Komisije.

ZAKLJUČEK IN PRIPOROČILA

Zaključek

37. Splošni revizijski dokazi kažejo, da zaključni račun ERS za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2016, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja finančni položaj ERS in rezultate njihovih dejavnosti ter njihove denarne tokove in spremembe čistih sredstev za leto, ki se je takrat končalo, v skladu z določbami finančne uredbe za ERS in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja.

⁽³⁶⁾ Popravljalna zmogljivost za leto 2016 je bila izračunana kot povprečni letni znesek nalogov za izterjavo, izdanih za napake in nepravilnosti med letoma 2010 in 2016.

⁽³⁷⁾ GD DEVCO je preveril velik vzorec nalogov za izterjavo iz leta 2016 in ugotovil, da je bilo približno 50 % vseh nalogov za izterjavo, ki so vplivali na popravljalno zmogljivost, nepravilno evidentiranih. Nalogi za izterjavo iz obdobja 2010–2015, uporabljeni pri izračunu, so bili tako prilagojeni za isti odstotek. Sodišče je med pregledom ugotovilo druge napake, ki niso bile upoštevane in bi zato zvišale odstotek nepravilno evidentiranih izterjav na vsaj 62 %.

⁽³⁸⁾ Zaradi tehničnih težav v računovodskem sistemu Komisije populacija nalogov za izterjavo iz leta 2016 ni vključevala nalogov za izterjavo brez opisa izterjave.

⁽³⁹⁾ Največji možni vpliv teh pomanjkljivosti ne vpliva na naše mnenje o zanesljivosti računovodskih izkazov ERS.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

38. Splošni revizijski dokazi glede proračunskega leta, ki se je končalo 31. decembra 2016, kažejo:

- (a) na prihodke ERS ni vplivala pomembna stopnja napake;
- (b) na plačilne transakcije ERS je vplivala pomembna stopnja napake (glej odstavke od 16 do 26). S preizkušanjem transakcij, ki ga je izvedlo Sodišče, je bilo ugotovljeno, da ocenjena stopnja napake znaša 3,3 % (glej **Prilogo 1**).

Priporočila

39. V **Prilogi 3** so prikazani rezultati pregleda izvajanja petih priporočil, ki jih je Sodišče izreklo v letnem poročilu za leto 2013 ⁽⁴⁰⁾, ki jih je GD DEVCO v celoti izvedel ⁽⁴¹⁾.

40. Na podlagi tega pregleda ter ugotovitev in zaključkov za leto 2016 Sodišče priporoča, naj GD DEVCO:

- **priporočilo 1:** okrepi spremljanje starih odprtih iztečenih pogodb ERS in tako še dodatno zmanjša njihovo število,
- **priporočilo 2:** do konca leta 2017 dokonča pregled pooblastil za vse svoje revizije in preverjanja odhodkov,
- **priporočilo 3:** razširi ukrepe v akcijskem načrtu za leto 2017 tako, da bo pridržek iz letnega poročila o dejavnostih zajemal tudi nepovratna sredstva in ocene programov, za katere se uporablja posredno upravljanje,
- **priporočilo 4:** razmisli o zmanjšanju obsega preizkušanja podatkov stopnje preostale napake v zvezi s posameznimi transakcijami proračunske podpore z majhnim tveganjem in prerazporeditvi prihranjenih virov ter tako poveča preizkušanje podatkov transakcij v zvezi s projekti,
- **priporočilo 5:** obravnava pomanjkljivosti, prikazane v tem letnem poročilu, in tako dodatno izboljša izračun popravljalne zmogljivosti za leto 2017.

Komisija sprejema to priporočilo.

Komisija sprejema to priporočilo. Delo se je že začelo.

Komisija sprejema to priporočilo. Dejstvo, da so bili izraženi pomisleki glede navedenih dveh območij, pomeni, da so za njiju že bili opredeljeni specifični ukrepi.

Komisija sprejema to priporočilo. Komisija bo proučila pristop, ki ga predlaga Sodišče, in ga po potrebi vključila v metodologijo za stopnjo preostale napake.

Komisija sprejema to priporočilo.

⁽⁴⁰⁾ Za letošnje spremljanje izvajanja priporočil je Sodišče izbralo svoje poročilo za leto 2013, ker meni, da je od njegove objave preteklo dovolj časa, da bi Komisija lahko izvedla njegova priporočila.

⁽⁴¹⁾ Cilj tega spremljanja izvajanja priporočil je bil preveriti, ali so bili popravljalni ukrepi sprejeti v odziv na naša priporočila, ne pa tudi oceniti uspešnost njihovega izvajanja.

PRILOGA 1

REZULTATI PREIZKUŠANJA TRANSAKCIJ ZA EVROPSKE RAZVOJNE SKLADE

	2016	2015
VELIKOST IN STRUKTURA VZORCA		
Transakcije skupaj	143	140
OCENJENI UČINEK KOLIČINSKO OPREDELJIVIH NAPAK		
Ocenjena stopnja napake	3,3 %	3,8 %
Zgornja meja napake	5,6 %	
Spodnja meja napake	1,0 %	

PRILOGA 2

PREGLED NAPAK Z UČINKOM, VELIKIM VSAJ 20 %

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Uvod

Sodišče je uporabilo splošno revizijsko metodologijo, opisano v Prilogi 1.1 k poglavju 1 letnega poročila o izvrševanju proračuna za leto 2016, in preizkusilo reprezentativni vzorec transakcij, da bi ocenilo stopnjo nepravilnosti v populaciji za ERS. Seznam napak, ki smo jih odkrili pri preizkušanju, ni izčrpen – niti v smislu posameznih napak niti morebitnih vrst napak. Spodaj navedene ugotovitve glede napak, katerih vpliv znaša vsaj 20 % vrednosti preučenih transakcij, so predstavljene kot primeri ⁽¹⁾. Te napake so bile odkrite v transakcijah, katerih vrednost je znašala od 128 000 EUR do 11,8 milijona EUR, povprečna vrednost pa več kot 4,8 milijona EUR ⁽²⁾.

Primeri napak ⁽³⁾***Nespoštovanje pravil javnega naročanja*****Primer 1 – Nepravilno vrednotenje ponudbe za gradbena dela**

Sodišče je preučilo obračun porabe, ki ga je izvršila Komisija, za gradbena dela na polikliniki na Karibih. Javno naročilo za ta projekt ni bilo v skladu z načeloma preglednosti in enakega obravnavanja, upoštevana pa niso bila niti pravila Komisije za javno naročanje. Čeprav je najcenejša ponudba po našem mnenju izpolnjevala vsa izbirna merila, je bila zavrnjena zaradi zaskrbljenosti, da ponudnik nima tehničnih zmogljivosti za izvedbo dela. Za tako odločitev nismo našli ustrezne utemeljitve. V uradnem obvestilu, ki ga je prejel ponudnik, je bil naveden napačen razlog za zavrnitev. Med našim preučevanjem je Komisija pojasnila, da najcenejši ponudnik ni zagotovil dovolj dokazov minimalnega financiranja za izvedbo dela. Toda minimalna kapitalska zahteva za kreditno tveganje, ki jo je predstavil drugi najcenejši ponudnik, ki mu je bilo naročilo oddano, je bila tudi za 10 % prenizka. Komisija za ocenjevanje je drugemu najcenejšemu ponudniku dala možnost, da v zvezi s tem izbirnim merilom zagotovi več informacij. Prvi ponudnik te možnosti ni dobil. Ob upoštevanju navedenega vse te pomanjkljivosti pomenijo resno napako pri *javnem naročilu* (količinska opredelitev 100 %).

V skladu s sklepi ocenjevalnega poročila je evalvacijski odbor menil, da najcenejša ponudba ne izpolnjuje pogojev za udeležbo, saj ponudnik nima zadostnih tehničnih zmogljivosti za izvajanje pogodbe ob dveh drugih pogodbah, ki mu ju je javni naročnik že dodelil. Najcenejša ponudba prav tako ni izpolnjevala minimalne kapitalske zahteve za kreditno tveganje.

⁽¹⁾ Te napake pomenijo več kot polovico skupne ocenjene stopnje napake.

⁽²⁾ To pomeni, da je bila polovica vseh napak, katerih učinek znaša vsaj 20 %, odkrita v transakcijah, vrednih manj kot 4,8 milijona EUR, preostanek pa v transakcijah, vrednih več kot to.

⁽³⁾ V **okviru 5** glavnega besedila sta predstavljena še dva primera napak.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Primer 2 – Manjkajoča dokumentacija o postopku javnega naročanja

Preučili smo končni obračun porabe, ki ga je izvršila Komisija in se je nanašal na projekt izvajanja tehnične pomoči za izboljšanje upravljanja projektov, financiranih s sredstvi EU, v Grenadi. Zahtevek za plačilo je vključeval več postavk, ki so se nanašale na naročilo svetovalnih storitev. Ker celotne dokumentacije javnega naročila nismo dobili, nismo mogli preveriti, ali so bila upoštevana pravila javnega naročanja, kot je določeno v splošnih pogojih projekta. Posledica neupravičenih stroškov je bila stopnja napake v višini 30 % vseh preizkušenih stroškov.

Odhodki, ki dejansko niso nastali**Primer 3 – Odhodki, ki pri upravičencu niso nastali**

Sodišče je preučilo obračun porabe, ki ga je izvršila Komisija in se je nanašal na projekt, ki ga je izvajala mednarodna organizacija za podporo razvoja zasebnega sektorja v državah AKP. Pri preverjanju celotnega zneska potrjenih odhodkov smo opazili, da je sestavljen iz garantnih pisem, ki jih je izdala mednarodna organizacija, in upravljavskih provizij za obdobje celotnega trajanja sporazuma o prispevku. Bančnih garancij investitorji niso unovčili, kar pomeni, da upravičencu niso nastali dejanski stroški. Poleg tega je bilo obdobje za izvedbo naročila 20 let, prihodnjih upravljavskih provizij pa ni mogoče zaračunati vnaprej. Posledica neupravičenih stroškov je bila stopnja napake v višini 98 % vseh preizkušenih stroškov.

Bistvena dokazila niso bila zagotovljena**Primer 4 – Nezadostna dokazila**

Preučili smo vmesni obračun porabe, ki ga je izvršila Komisija in se je nanašal na projekt podpore trgovini in kmetijstvu v Tanzaniji. Za večino preizkušenih postavk odhodkov bodisi nismo dobili nobenih dokazil ali pa je bila predložena dokumentacija nezadostna, na primer ni zajemala celotnega zneska postavke. Sodišče zato ni moglo preveriti upravičenost teh postavk. Posledica neupravičenih stroškov je bila stopnja napake v višini 45 % vseh preizkušenih stroškov.

Komisija proučuje ugotovitve Evropskega računskega sodišča.

Komisija je sprejela ustrezne popravne ukrepe: izpodbijana finančna potrditev je bila preklicana.

Po obisku Evropskega računskega sodišča in preden bo določila končni dolgovani znesek, Komisija še vedno pridobiva dodatno dokumentacijo.

UGOTOVITVE SODIŠČA

ODGOVORI KOMISIJE

Primer 5 – Nezdostna dokazila, neupravičeni stroški

Preučili smo končni obračun porabe, ki ga je izvršila Komisija, v okviru sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev za zagotovitev finančnih storitev na podeželskih območjih, ki ga je izvedla neprofitna organizacija v Malaviju. Ugotovili smo več nepravilnosti v zahtevku za plačilo. Za revizijo izplačil plač niso bila predložena vsa dokazila (na primer plačilne liste ali potrdila o plačilu) in v zahtevek so bili vključeni neupravičeni stroški, in sicer uvozne dajatve. Poleg tega se pri postopku javnega naročanja v nekaterih primerih nista upoštevali načeli preglednosti in nediskriminacije. Posledica neupravičenih stroškov je bila stopnja napake v višini 44 % vseh preizkušenih stroškov.

Napačen izračun prijavljenih odhodkov**Primer 6 – Napake pri izračunu zaračunanih honorarjev**

Preučili smo porabo Komisije v zvezi s skrbniškim skladom, ki ga je upravljal mednarodni organ. Zahtevek za povračilo stroškov je vseboval honorar tehničnega svetovalca. V pogodbi za te storitve je bilo določeno, da mora svetovalna družba število delovnih ur na dan pretvoriti v mesece ob upoštevanju meseca s tridesetimi delovnimi dnevi. Družba pa je pri izračunu uporabljala mesec z 21 delovnimi dnevi, zaradi česar so se honorarji povišali. Pogoji iz pogodbe so bili kršeni tudi z zaračunavanjem časa potovanja na delo in z dela ter nadur. Posledica neupravičenih stroškov je bila stopnja napake v višini 25 % vseh preizkušenih stroškov.

Komisija bo sprejela zahtevane ukrepe za izterjavo zneskov, ki se štejejo za neupravičene.

Komisija bo sprejela zahtevane ukrepe za izterjavo zneskov, ki se štejejo za neupravičene.

PRILOGA 3

SPREMILJANJE IZVAJANJA PREJŠNJIH PRIPOROČIL ZA EVROPSKE RAZVOJNE SKLADE

Leto	Priporočilo Sodišča	Analiza doseženega napredka, ki jo je opravilo Sodišče						Odgovor Komisije
		izvedeno v celoti	se izvaja		ni izvedeno	ni relevantno	nezadostni dokazi	
			večinoma	deloma				
2013	Priporočilo 1: EuropeAid naj zagotovi, da bodo vsi odredbodajalci na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil iztrejali obresti na predfinanciranje v višini več kot 750 000 EUR letno (priporočilo 1, odstavek 51 letnega poročila za leto 2013).	x						
	Priporočilo 2: EuropeAid naj do konca leta 2014 dokončno razvije sistem CRIS, ki bo omogočil, da se obresti na predfinanciranje v višini med 250 000 in 750 000 EUR pripoznajo kot finančni prihodki (priporočilo 2, odstavek 51 letnega poročila za leto 2013).	x						
	Priporočilo 3: EuropeAid naj revidira količinsko opredelitev koristi izvedenih kontrol (priporočilo 3, odstavek 51 letnega poročila za leto 2013).	x						
	Priporočilo 4: EuropeAid naj v letnem poročilu o dejavnostih poroča o napredku pri izvajanju akcijskega načrta za obravnavanje slabosti v kontrolnem sistemu (priporočilo 4, odstavek 51 letnega poročila za leto 2013).	x						
	Priporočilo 5: EuropeAid naj v letnem poročilu o dejavnostih razkrije obseg študije o stopnji preostale napake in ocenjeno spodnjo in zgornjo mejo napake (priporočilo 5, odstavek 51 letnega poročila za leto 2013).	x						